

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26.10.2018

м. Івано-Франківськ

№ 59/32-рк/к

Снятинська районна рада
м. Снятин, Івано-Франківська обл.,
пл. Незалежності, 1, 78300

Про припинення ознак порушення

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань від 26.10.2018 №59-02/97п та додані до нього матеріали щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, виявлених в діях Снятинської районної ради, встановила.

Снятинська районна рада (надалі – Районна рада) згідно відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР) є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи 04054464, вид економічної діяльності за КВЕД 84.11 "Державне управління загального характеру".

Місцезнаходження: 78300, Івано-Франківська обл., м. Снятин, пл. Незалежності, 1.

У розумінні статті 5 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Снятинська районна рада є органом місцевого самоврядування.

Під час реалізації повноважень у сфері формування та реалізації конкурентної політики на ринках роздрібної торгівлі лікарськими засобами, органами Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) виявлено непоодинокі випадки прийняття органами місцевого самоврядування рішень, реалізація положень яких на практиці може призводити до надання окремим суб'єктам або групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що відповідно може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Так, органи місцевого самоврядування приймають рішення, які встановлюють розмір орендної ставки для аптечних закладів комунальної форми власності на значно нижчому рівні порівняно з аптечними закладами приватної форми власності, чим надаються переваги окремим суб'єктам господарювання у здійсненні їх господарської діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами порівняно з іншими.

З метою сприяння розвитку конкуренції на регіональному ринку роздрібною торгівлю лікарськими засобами, керуючись статтею 14 та пунктом 15 частини першої статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України листом від 19.01.2018 № 01.1-07/1 надала Снятинській районній раді рекомендації:

- вжити заходів щодо встановлення рівних умов здійснення господарської діяльності для всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, які є учасниками регіональних ринків роздрібною торгівлю лікарськими засобами;

- запровадити прозорий та недискримінаційний підхід до встановлення орендних ставок за використання нерухомого майна спільної власності територіальних громад міст та районів області.

Про результати розгляду цих рекомендацій необхідно було повідомити територіальне відділення протягом 30 днів з дня їх отримання.

Однак, відповіді від Районної ради не надходило.

У зв'язку з цим, листом від 09.07.2018 № 59-02/719 територіальне відділення надіслало Районній раді вимогу про надання інформації стосовно діючих рішень, якими встановлено ставки орендної плати за оренду майна спільної комунальної власності територіальної громади та переліку суб'єктів господарювання, які орендують майно спільної комунальної власності територіальної громади району.

З матеріалів, отриманих від Районної ради листом від 30.07.2018 № 01-23/282, встановлено.

Рішенням сесії Снятинської районної ради від 14.04.2016 № 86-4/2016 «Про врегулювання відносин, пов'язаних з передачею в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району» затверджено Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району, а також орендні ставки за використання нерухомого майна спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району, згідно з додатком 5.

Зокрема, цим рішенням встановлено, що орендні ставки для суб'єктів господарювання за використання нерухомого майна під розміщення аптек, аптечних пунктів і кіосків становлять 25%. При цьому, під розміщення комунальних підприємств (крім тих, які є постачальниками комунальних послуг, займаються ремонтом та утриманням доріг, озелененням та благоустроєм населених пунктів району) орендна ставка становить 4%.

При цьому, Районна рада зазначила, що оскільки рада є засновником комунального підприємства «Снятинська центральна районна аптека № 52», враховуючи фінансове становище суб'єкта господарювання, постійну заборгованість з виплати заробітної плати, діяльність на загальній системі оподаткування, обслуговування пільгових категорій населення, невчасне повернення коштів бюджетними організаціями, а також те, що Районною радою щорічно приймаються рішення про надання фінансової підтримки комунальній аптеці, окремим рішенням від 08.09.2011 № 152-8/2011 «Про передачу в оренду приміщення» ставку орендної плати для КП «Снятинська центральна районна аптека № 52» встановлено на рівні 1,00 гривень у рік.

Снятинська районна рада надає в оренду нерухоме майно під розміщення аптечних закладів для 4-х суб'єктів господарювання, а саме:

№ п/п	Назва суб'єкта господарювання	Адреса місцезнаходження	Розмір орендної ставки (%)
1.	ПП «Зіма»	м. Снятин, вул. Стефаніка, 2, (приміщення ЦРЛ, I поверх)	25
2.	ФОП Проскурницький М.І.	м. Снятин, вул. Шевченка, 75 (поліклінічне відділення ЦРЛ)	25
		м. Снятин, вул. Стефаніка, 2, (приміщення ЦРЛ, IV поверх)	25
3.	ФОП Босак М.І.	м. Снятин, вул. Стефаніка, 2, (приміщення ЦРЛ, V поверх)	25
4.	КП «Снятинська ЦРА № 52»	м. Снятин, вул. Стефаніка, 2, (приміщення ЦРЛ, I поверх)	1,00 грн.

Як з'ясовано територіальним відділенням, поряд з КП «Снятинська ЦРА № 52», яка знаходиться в приміщенні Снятинської центральної районної лікарні та сплачує Районній раді за оренду комунального майна 1,00 гривень, комунальне майно орендують інші суб'єкти господарювання, які є конкурентами комунальної аптеки, зокрема ПП «Зіма», ФОП Проскурницький М.І. та ФОП Босак М.І., для яких встановлено ставку орендної плати в розмірі 25% від незалежної оцінки вартості орендованого майна.

Врегулювання відносин, пов'язаних з передачею в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району здійснюється відповідно до Конституції

України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та інших нормативно-правових актів.

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

Частиною п'ятою статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

Статтею 19 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» встановлено, зокрема, що орендар за користування об'єктом оренди вносить орендну плату незалежно від наслідків господарської діяльності.

Отже, міські та районні ради наділені повноваженнями встановлювати орендні ставки для об'єктів, що перебувають у комунальній власності.

З метою створення єдиного організаційно-економічного механізму справляння плати за оренду державного майна, постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 1995 року № 786 (із змінами та доповненнями) затверджено Методичку розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу (далі - Методика).

Відповідно до Методики, розмір орендної плати встановлюється договором оренди між орендодавцем та орендарем. У разі визначення орендаря на конкурсних засадах, орендна плата, розрахована за цією Методикою, застосовується як стартова, а її розмір може бути збільшено за результатами такого визначення.

Методикою визначено орендні ставки за використання нерухомого державного майна, зокрема:

- розміщення аптек, що реалізують готові ліки, – 8 відсотків;
- розміщення аптек на площі, що використовується для виготовлення ліків за рецептами, – 3 відсотки;
- розміщення аптек, які обслуговують пільгові категорії населення, – 2 відсотки.

Отже, Методикою, зокрема, передбачено визначення орендаря на конкурсних засадах та диференційований підхід до встановлення рівня орендних ставок залежно від видів діяльності суб'єкта господарювання (зокрема, якщо аптеки здійснюють виготовлення ліків за рецептами та/або обслуговують пільгові категорії населення).

Водночас Методикою не передбачено встановлення розміру орендної ставки для аптечних закладів залежно від їх форми власності.

Усі суб'єкти господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами в територіальних межах адміністративно-територіальних одиниць (районів та міст області), незалежно від форми власності, є учасниками відповідних регіональних ринків роздрібною торгівлі лікарськими засобами.

Разом із тим, аптеки комунальної форми власності, як і всі інші учасники регіональних ринків роздрібною торгівлі лікарськими засобами, мають здійснювати свою господарську діяльність у рівних умовах.

А отже, підходи щодо встановлення розміру орендної ставки для аптечних закладів

органами місцевого самоврядування, які представляють інтереси відповідних територіальних громад, мають бути рівними до всіх учасників регіональних ринків роздрібної торгівлі лікарськими засобами.

Як зазначено вище, Районна рада встановила для КП «Снятинська ЦРА № 52» орендну ставку за використання майна спільної власності територіальної громади в розмірі 1,00 гривень, в той час як для інших суб'єктів господарювання орендна ставка є значно вищою і становить 25% від незалежної оцінки вартості орендованого майна.

Застосування Районною радою різних підходів до суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами в межах міста Снятина, зокрема залежно від форми власності, може мати негативний вплив на конкуренцію на ринку лікарських засобів.

Таким чином, КП «Снятинська ЦРА № 52» комунальної форми власності отримує переваги не завдяки власним досягненням, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є дії Районної ради.

Дії Снятинської районної ради, які полягають у встановленні рішенням від 08.09.2011 № 152-8/2011 орендної плати за використання нерухомого комунального майна для КП «Снятинська ЦРА № 52» в розмірі 1,00 грн. за рік, у той час як рішенням від 14.04.2016 № 86-4/2016 для суб'єктів господарювання під розміщення аптек, аптечних пунктів і кіосків встановлено ставку орендної плати в розмірі 25% від незалежної оцінки вартості орендованого майна, містять ознаки порушення, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи наведене та керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України „Про Антимонопольний комітет”, статтею 46 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Снятинській районній раді (ідентифікаційний код 04054464, 78300, Івано-Франківська обл., м. Снятин, пл. Незалежності, 1) вжити заходів для припинення дій, які містять ознаки порушення, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом приведення рішення сесії Снятинської районної ради від 08.09.2011 № 152-8/2011 у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Рекомендації адміністративної колегії територіального відділення згідно із вимогами ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є обов'язковими для розгляду.

Про результати розгляду цих рекомендацій просимо повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у 2-х місячний строк з дня їх отримання з наданням відповідних матеріалів.

За умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів для усунення причин виникнення цих порушень, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочинатися не буде.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени колегії:

В. Тимків

М. Кривоніс